

Subjekty ve sportu. Mezinárodní sportovní organizace.

JUDr. Petr Skryja, Ph.D.,LL.M.

Fyzická osoba

- ▶ Namísto pojmu fyzická osoba používá nový občanský zákoník termín člověk. Ale pojem fyzická osoba je již zažitý a používá jej právní teorie. Znamená však v podstatě totéž.
- ▶ **V prostředí sportovního práva máme na mysli především člověka - sportovce.**
- ▶ Každý člověk má právní subjektivitu, tedy způsobilost v mezích právního řádu mít práva a povinnosti. Má ji od narození (resp. od fáze nascitura) do smrti.
- ▶ Každý člověk má rovněž svéprávnost (do r. 2014 způsobilost k právním úkonům), tedy způsobilost nabývat pro sebe vlastním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem. Tato jeho způsobilost odpovídá „rozumové a volní vyspělosti“ jedince. Svěprávnost lze pouze omezit, nikdo nemůže člověka svéprávnosti zbavit (rozdíl oproti dřívější úpravě).
- ▶ Příklad ze sportovního světa: podle interních pravidel FIFA může sportovec uzavřít smlouvu s agentem od 15 let.

Sportovci

- ▶ Zákonná definice chybí.
- ▶ Jedná se např. o:
  - ▶ Profesionály,
  - ▶ výkonné sportovce (pobírají odměnu, ale věnují se činnosti ve svém volném čase),
  - ▶ amatéry.
- ▶ Dále podle funkce v organizaci např. o:
  - ▶ rozhodčí,
  - ▶ členy spolku,
  - ▶ agenty hráčů,
  - ▶ pořadatele,
  - ▶ zdravotníky.

Právnícká osoba

- ▶ Uměle vytvořené organizované společenství osob (korporace) nebo majetku (nadace, fondy atd.)
- ▶ Vhodné je rozdělit tyto subjekty pro účely sportovního práva z hlediska přítomnosti vlivu státu nebo jeho absence.
- ▶ **S vlivem státu:**
  - ▶ Rozpočtové a příspěvkové organizace ministerstev
  - ▶ Samospráva (kraje a obce) - jejich rozpočtové a příspěvkové organizace
- ▶ **Soukromé:**
  - ▶ Střešní organizace (sdružují více organizací/svazů dohromady)
  - ▶ Specializované organizace
  - ▶ Sportovní svazy
  - ▶ Kluby, tělovýchovné jednoty, spolky atd.

Důležité právní normy

- ▶ 89/2012 Sb. (nový občanský zákoník)
- ▶ 90/2012 Sb. (zákon o obchodních korporacích)
- ▶ 115/2001 Sb. (zákon o podpoře sportu)
  - sportovní organizace většinou volí z obchodních korporací formu spolků nebo akciových společností
  - o spolcích pojednává zvláštní prezentace

Subjekty vytvořené orgány státu, rozpočtové a příspěvkové organizace

- ▶ Vláda - sice se nejedná o právnickou osobu, ale rozhodně o subjekt
  - ▶ Vytváří především podmínky pro reprezentaci talentů a pověřuje kompetencemi jednotlivá ministerstva
- ▶ MŠMT
  - ▶ Vykonává státní správu v oblasti sportu
  - ▶ Navrhuje Koncepti podpory sportu a dává ji ke schválení vládě
  - ▶ Financuje sport na základě rozpočtu schváleného vládou
  - ▶ a další
  - ▶ Jeho součástí **Antidopingový výbor**
- ▶ Ministerstvo obrany (MO)
  - ▶ Spravuje Vojenské sportovní středisko Dukla Praha
- ▶ Ministerstvo vnitra (MV)
  - ▶ Středisko ministerstva vnitra Liberec (např.)
    - výzkum sportu, zázemí pro nejlepší sportovce

Svazy sportů v ČR

Střešní sdružení

- ▶ ČSTV (ČUS)
- ▶ Česká obec sokolská
- ▶ Český olympijský výbor
- ▶ Asociace školních sportovních klubů
- ▶ Autoklub
- ▶ ....

Samostatné svazy

- ▶ Český střelecký svaz
- ▶ Klub českých turistů
- ▶ Česká motocyklistická federace
- ▶ Česká asociace skateboardingu
- ▶ ....

CAS - sportovní arbitráž (Court of Arbitration for Sport)

- ▶ Sídlí v Lausanne ve Švýcarsku
- ▶ Nezávislý na MOV, rozhoduje spory podle švýcarského práva
- ▶ Může řešit spory jakožto odvolací orgán
- ▶ Může řešit spory i jako mediátor, pokud o to projeví stany zájem - v takovém případě rozhodnutí není závazné
- ▶ Řeší i spory na OH
- ▶ Řízení u něj trvá něco kolem 6-12 týdnů, max do 4 měsíců rozhodnuto
- ▶ Rozhodnutí uznatelné podle Newyorské úmluvy o uznání a výkonu rozhodčích nálezů
- ▶ Vznik orgánu inicioval v roce 1984 tehdejší předseda Mezinárodního olympijského výboru (MOV) Juan Antonio Samaranch jako orgán k řešení sporů vzniklých v průběhu olympijských her.
- ▶ Spory se před Mezinárodní sportovní arbitráž dostávají v případě, že strany sporu mají doložku o postoupení sporů k arbitráži. V současné době uznávají Mezinárodní sportovní arbitráž MOV a většina mezinárodních sportovních federací a národních olympijských výborů. Přistoupením ke kodexu Světové antidopingové agentury zároveň sportovní federace uznávají Mezinárodní sportovní arbitráž jako orgán pro řešení dopingových provinění.

Mezinárodní olympijský výbor (MOV) - International Olympic Committee - IOC)

- ▶ Nadřazená, střešní organizace vůči ČOV
- ▶ Sídlí v Lausanne ve Švýcarsku
- ▶ Jeho stanovy jsou známy pod názvem **Olympijská charta**
- ▶ Ideálem je spojit sport s kulturou a výchovou
- ▶ Kritizován, když za místa konání olympijských her vybírá některé země s problémy v oblasti dodržování lidských práv (Čína, Rusko atd).

Organizace: WADA

- ▶ WADA (*World antidoping agency*) - hlavní mezinárodní organizace, která zajišťuje antidopingovou politiku: polovinu rozpočtu zajišťuje MOV (Mezinárodní olympijský výbor), polovinu členské státy
- ▶ Funkce: vzdělávání, věda, osvěta, vydává: Světový antidopingový kodex (*World Anti-Doping Codex*)
- ▶ ČR se připojila podpisem Kodaňské deklarace v roce 2003
- ▶ Cílem založení WADA bylo dosažení soudržnosti antidopingových politik a předpisů v rámci sportovních organizací a vlád po celém světě.
- ▶ Po vytvoření Světového antidopingového kodexu (Code) v roce 2004 byla WADA pověřena kontrolou činností v řadě klíčových oblastí.
- ▶ Světová antidopingová agentura byla založena v roce 1999 v Lausanne ve Švýcarsku jako nezávislá mezinárodní agentura.